

SENTENTIE

RAAD VAN DE ORDE VAN ADVOCATEN

31 MEI 2010

INZAKE : Mr. , advocaat te

Gelet op de oproeping dd* 16 april 2010 waarbij Mr. door de heer stafhouder werd opgeroepen om te verschijnen voor de raad op de zitting van 3 mei 2010 te 16u30 ten einde te worden gehoord ivm de feiten hierna aangehaald.

Gelet op de zitting van 3 mei 2010 waarop de zaak op verzoek van de raadsman van Mr. zijnde Mr. werd verdaagd naar de zitting van 25 mei 2010 te 14u.

Op de zitting van 25 mei 2010 verscheen Mr. bijgestaan door zijn advocaat Mr. . Op verzoek van de verdediging zetelde de raad met gesloten deuren.

Gelet op het verslag van de heer stafhouder ter zitting gegeven;

Gelet op de pleidooien en gelet op de conclusies en het bundel ter zitting door Mr. neergelegd;

De raad komt tot volgende sententie .

Voorwerp van de oproeping door de stafhouder :

Bij aangelakend schrijven van 16 april 2010 werd Mr. door dhr. stafhouder opgeroepen om te verschijnen voor de raad in volgende bewoordingen:

* Inzake : weglating lijst /

Bij toepassing van art. 1 en 2 van het OVB reglement betreffende de voor de raad van de Orde geldende procedure volgens de tuchtrechtspleging van 21.11.2007 wordt u opgeroepen om te verschijnen voor de raad van de Orde van advocaten te zetelende in zijn gewone vergaderzaal in het gerechtshuisgebouw te op maandag 03.05.2010 te 16u30 om u te horen over ondermeer volgende feiten:

De stageovereenkomst met uw patroon werd op 29-01-2010 verbroken en sindsdien werd er geen nieuwe patroonsovereenkomst voorgelegd. De opleiding door een patroon is één van de essentiële elementen van de stage.

De raad zal onderzoeken of er in die omstandigheden aanleiding bestaat om u te schrappen van de lijst van stagiairs van de Orde van advocaten te waarop U sinds 01-10-2009 bent ingeschreven.

Uw dossier ligt ter inzage op het secretariaat van de Orde "

Mr. besluit tot de onbevoegdheid van de Raad om kennis te nemen van een vordering tot schrapping en om te kunnen beslissen tot weglating van de lijst; ondergeschikt stelt de verdediging dat de voorgeschreven pleegvormen niet werden nageleefd.

Zeer ondergeschikt concludeert de verdediging dat de substantiële vormvereisten niet werden nageleefd en - uiterst ondergeschikt en voor wat de grond van de zaak betreft - meent de verdediging dat de vordering ongegrond is.

Tar zitting wordt mondeling - eveneens in ondergeschikte orde - nog gepleit om een eventuele beslissing tot weglating van de lijst niet uitvoerbaar te verklaren.

1 Wat betreft het eerste verweermiddel: onbevoegdheid van de raad om kennis te nemen van een vordering tot schrapping

Mr. laat gelden dat de raad onbevoegd zou zijn om kennis te nemen van een vordering tot schrapping. Hij wijst erop dat de schrapping een tucht sanctie is waarvoor de raad van de Orde niet bevoegd is.

Dit verweer steunt op een foutieve interpretatie van de oproeping van 16 april 2010 waarin weliswaar werd gesteld dat Mr. werd opgeroepen voor de raad die zou oordelen of er aanleiding bestond om hem te schrappen van de lijst van de stagiairs, maar waarbij in de hoofding van de oproeping wel degelijk stond vermeld: *Inzake: weglating lijst /*

Overigens is schrappen synoniem met o.m. *'niet langer op de lijst laten staan'* (van Dale, Groot woordenboek der Nederlandse taal), wat in de context van de zaak volledig overeenstemt met 'weglaten'.

De raad is dus niet gevat over een tucht vordering, doch enkel van een verzoek tot weglating van de lijst van stagiairs bedoeld in o.m. art. 435 Ger. W.

2 Wat betreft het tweede verweermiddel: onbevoegdheid van de raad om in de huidige aangelegenheid te beslissen tot weglating van de lijst.

Mr. werpt verder op dat de raad niet bevoegd is om hem van de lijst weg te laten omwille van het feit dat hij geen patroon zou hebben. Tot een dergelijke weglating zou de raad enkel kunnen beslissen in het geval bedoeld in art. 435 laatste lid Ger. W., met name wanneer een stagiair uiterlijk vijf jaar na zijn inschrijving op de lijst van de stagiairs niet doet blijken dat hij alle door zijn balie gestelde verplichtingen is nagekomen, en in het geval bedoeld in artikel 437 Ger. W., wanneer een reden van onverenigbaarheid in hoofde van de advocaat stagiair zou bestaan. Mr. verwijst in dat verband naar het arrest van het Hof van Cassatie van 19 juni 2009 (D.07.0014 N/1).

Art. 435 laatste lid Ger. W. betekent niet dat een stagiair die niet alle door zijn balie gestelde verplichtingen is nagekomen vijf jaar lang op die lijst ingeschreven kan blijven en die termijn kan aanwenden om te bewijzen dat hij die verplichtingen is nagekomen (Cass. 11 februari 2000, Arr. Cass., 2000, I, 112. - Dit arrest betreft het oude artikel 455 Ger. W., waarvan de tekst identiek is aan het huidige art. 435 Ger. W.)

De wetgever heeft met die bepaling enkel willen betatten dat een advocaat de duur van zijn stage tot in het onbeindige zou kunnen verlengen (ibidem).

De Raad wijst ook op art. 3.3, 5° lid van het reglement van de Orde van Vlaamse Balies van 7 mei 2008 betreffende de stage (B.S. 28 mei 2008) dat luidt:

"Indien de stagiair niet om deze hervatting van zijn stage verzoekt, roept de staftouder de stagiair op. Indien daaraan geen gunstig gevolg wordt verleend zal de stagiair worden opgeroepen voor de raad van de Orde, om over de eventuele weglating van de stagiair van de lijst van de stagiairs te beslissen. Deze weglating houdt een verval van de verworvenheden van de stage in."

Deze bepaling, die nooit wegens machtsoverschrijding is aangevochten, is eveneens een toepassing van art. 435 II Ger.W. De bevoegdheid tot weglating is ook hier niet beperkt tot het geval waarin de stagiair niet uiterlijk binnen de 5 jaar aan al zijn stageverplichtingen heeft voldaan.

Een dergelijke casus werd behandeld door de raad van de Orde van [\[naam\]](#) en werd bevestigd bij beslissing van de Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep op 22 april 2010 (onuitgeg. Inzake TB/021/2009).

Art. 435 laatste lid Ger.W., en de daarin voorziene sanctie van de weglating betreft echter *alle* stageverplichtingen. Dit blijkt uit het derde lid van art. 435 Ger.W., waarin aan de raad is opgedragen te waken over de nakoming van *alle* verplichtingen van de stage. Ook in het laatste lid van art. 435 Ger.W. is de weglating voorzien wanneer de stagiair niet doet blijken dat hij *'alle door zijn balie gestelde verplichtingen is nagekomen'*.

Mr [\[naam\]](#) verwijst naar een arrest van het Hof van Cassatie van 19 juni 2009 (en de beslissing van de Nederlandstalige Tuchtraad van beroep die daarin werd bevestigd). In het in dat arrest bedoelde geval betreft het echter geen stageverplichting, maar de verplichting die aan alle advocaten kan worden opgelegd om aan de Orde een bijdrage te betalen.

Lit art. 435 Ger.W. volgt wel degelijk dat een stagiair die niet al zijn stageverplichtingen nakomt door de raad van de Orde kan worden weggelaten van de lijst der stagiairs.

De opleiding onder toezicht of leiding van een ervaren beroepsgenoot hoort tot het wezen van elke stage. De stage van een advocaat behelst van oudsher een patronaatsstage. Dit komt tot uiting in het Reglement van de Orde van Vlaamse Balies van 7 mei 2008 betreffende de stage (B.S. 28 mei 2008) dat in zijn art. 1 vastlegt dat een kandidaat stagiair pas op de lijst kan worden ingeschreven na voorlegging van een origineel exemplaar van de stageovereenkomst, die hij heeft afgesloten overeenkomstig de bepalingen van hetzelfde reglement en waarvan de raad van de Orde, hierin gunstig geadviseerd door de stagecommissie, vaststelt dat het de minimumwaarborgen van het reglement respecteert.

Hetzelfde reglement schrijft ook voor in art. 13 dat de stagiair de zaken behartigt die hem door zijn stagemeester zijn toevertrouwd met de nodige ijver en zorg. Dit impliceert zonder enige twijfel dat de advocaat stagiair een stagemeester moet hebben.

Het [\[naam\]](#) stagereglement van 8 mei 1995 brengt tot uitdrukking dat de stage een opleiding door een patroon behelst (art. 3).

De opleiding door een patroon is bijgevolg een stageverplichting, waarvan de miskennis de weglating van de advocaat-stagiair van de lijst verantwoordt.

3 Over het derde (in ondergeschikte orde ingeroepen) verweermiddel: de niet-
vervulling van de pleegvormen

Mr. stelt dat de raad niet tot de weglating kan beslissen omdat de regels van het Reglement betreffende de stage van de Orde van Advocaten te ... niet zouden zijn nagelaefd.

Mét name wijst Mr. erop dat tussen hemzelf en mr. een behoorlijk ondertekende en door de bevoegde organen van de Orde goedgekeurde stageovereenkomst bestaat, die luidens het voornoemde reglement voor de ganse duur van de stage geldt, en slechts kan worden opgezegd en gewijzigd na voorafgaand schriftelijk gunstig advies van de Commissie Stage en Beroepsopleiding.

Mr. merkt op dat door Mr. eenzijdig een einde is gesteld aan de stageovereenkomst, en dit in strijd met het reglement en het contractrecht, zodat daaruit geen nadelige rechtsgevolgen kunnen worden afgeleid. Het stagecontract zou in rechte worden geacht nog steeds te bestaan, zodat Mr. nog steeds aan de verplichting om een patroon te hebben zou voldoen. Mr. besluit hieruit dat de regels van de rechtspleging voorzien in het stagereglement niet werden gevolgd, zodat de rechtspleging zoals in tucht geen doorgang zou vinden.

De regels van art. 15 van het ... stagereglement betreffen echter niet de rechtspleging voor de raad. Het eventuele niet naleven ervan heeft niet tot gevolg dat de procedure zoals in tucht geen doorgang zou kunnen vinden.

De oproeping van 16 april 2010 steunt overigens niet uitsluitend op het feit dat de stageovereenkomst werd verbroken, maar ook op de vaststelling dat de opleiding door een patroon een essentieel element is voor de stage. Het bestaan van een stageovereenkomst op zich is vereist maar niet voldoende om te spreken van een opleiding door een patroon.

Uit de hierboven aangehaalde reglementen blijkt duidelijk dat er slechts sprake is van een opleiding door een patroon wanneer de stagiair daadwerkelijk door een stagemester wordt opgeleid. Dat er al dan niet nog een stageovereenkomst zou bestaan, omdat een bestaande stageovereenkomst niet volgens de regels van het stagereglement zou zijn beëindigd, zou bijgevolg niet uitsluiten dat de raad kan vaststellen dat Mr. geen patroon meer heeft en hem om die reden van de lijst kan worden weggelaten.

4. Over het vierde (in zeer ondergeschikte orde ingeroepen) middel: de niet-nakoming van substantiële vormvereisten

Mr. laat tenslotte gelden dat een substantiële vormvereiste niet zou zijn nageleefd omdat hij niet zou zijn gehoord vooraleer de raad is gevat door het verzoek tot weglating. Mr. laat gelden dat de procedure verloopt zoals in lucht, en dat bijgevolg de algemene beginselen van de tuchtrechtelijke procedure moeten worden gevolgd.

Mr. kan hierin niet worden gevolgd. Er is geen wettelijke noch reglementaire verplichting in de procedure tot weglating voorzien in art. 435 Ger.W. om de advocaat te horen vooraleer hij wordt opgeroepen om voor de raad te verschijnen.

Het is een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dat de rechtsonderhorige tegen wie een administratieve beslissing wordt genomen die zijn rechten kan raken, gehoord moet worden vooraleer deze beslissing wordt genomen. Aan dit beginsel is in deze voldaan, aangezien Mr. op de zitting van 25 mei 2010 is gehoord.

Op door Mr. aangehaalde vormvereiste is niet toepasselijk en a fortiori kan er van nietigheid, van onontvankelijkheid noch ontslag van rechtsvervolging, sprake zijn.

5. Ten gronde

De raad stelt volgende feiten vast:

- Mr. legde de eed af op 1 september 2009 en werd ingeschreven op de lijst van stagiairs op 2 oktober 2009. Hij liep stage bij mr. op diens kantoor.
- Mr. verbrak op 29 januari 2010 de stageovereenkomst met onmiddellijke ingang.
- Op 2 februari 2010 bracht mr. zijn kantoor over naar het adres . . .
- De stafhouder diende vast te stellen dat de stageovereenkomst met onmiddellijke ingang eenzijdig verbroken was. Hij vroeg aan mr. om hem uitdrukkelijk op 15 maart 2010 de naam van een nieuwe patroon mede te delen. De stafhouder meest mr. hieraan herinneren op 17 maart 2010, datum waarop hij vroeg om een antwoord per kerende en waarbij hij mr. waarschuwde dat hij verplicht zou zijn verdere maatregelen te nemen.
- Mr. liet op 17 maart 2010 weten dat hij in onderhandeling was met een advocaat om een stageovereenkomst te sluiten. Die onderhandelingen hebben echter niet geleid tot een nieuwe stageovereenkomst.
- Op 16 april 2010, hetzij twee maand en half na de beëindiging van de stageovereenkomst met mr. was er nog steeds geen nieuwe stageovereenkomst zodat de stafhouder mr. opriep voor de raad.

voet de zitting van 3 mei 2010. De zaak is toen op verzoek van de advocaat van mi
X verdeeld naar de zitting van 25 mei 2010.

- Op 14 mei 2010 hield de stagecommissie haar gebruikelijke vergadering met het oog
op de zitting van de raad van 17 mei 2010. Vlak voor aanvang van de vergadering
van de stagecommissie overhandigde mr X een nieuwe
stageovereenkomst met mr A. Deze overeenkomst draagt
wellswaar de datum van 4 mei 2010, maar ter zitting van 25 mei 2010 gaf mr
X aan dat ze pas op 14 mei 2010 werd getekend door mr A.
- In bijzondere vergadering van 19 mei 2010 onderzocht de stagecommissie deze
overeenkomst en gaf een ongunstig advies. De commissie was van oordeel dat de
stageovereenkomst niet alleen het reglement van de OVB betreffende de stage
schond, maar ook de artikelen van het Ger.W. betreffende de toegang tot het beroep
van advocaat en de stage

Vast staat derhalve dat de goedgekeurde stageovereenkomst met Mr P reeds 4
maanden geleden werd beëindigd en dat er tot op heden geen andere geldige overeenkomst
voortligt. Er is op dit ogenblik ook nog steeds geen nieuwe patroon

Zulks druist regelrecht in tegen de door art 434 Ger.W. verplicht voorgeschreven stage, tegen
de bij het OVB stage-reglement voorziene verplichtingen van de stagiairs en tegen de
verplichtingen bedoeld in art 3 van het stagerèglement dd' 8 mei 1995.

Het verrichten van werkzaamheden onder toezicht van een patroon blijft voor de raad een
van de belangrijkste pijlers van de beroepsopleiding.

*" In het verleden werd al te vaak vastgesteld dat vergissingen op deontologisch gebied van
stagiairs en jonge advocaten in hoofde toe te schrijven waren aan een gebrekkige of
onbestaande patronale opleiding. " zie J. Stevens ' Regels en gebruiken van de
advocatuur te Antwerpen. Kluwer 1997 blz 289)*

De raad is dan ook van oordeel dat het felt dat er thans maandenlang geen nieuwe
stageovereenkomst noch patroon is, absoluut ontoelaatbaar is. De stagiair die geen patroon
meer heeft, vervult de facto geen stage, en blijft ernstig in gebreke zijn stageverplichtingen te
vervullen. Dit verantwoordt de weglating van de lijst van de stagiairs.

6. Uitvoerbaarheid bij voorraad

Zoals gezegd is de huidige toestand, mede gelet op de bescherming van de stagiair zelf en
van de gemeenschap, ontoelaatbaar zodat een directe ingreep via de weglating op de lijst
nooddruftend is.

De raad beslist dan ook om – in toepassing van art. 10 van het Reglement betreffende de
voor de raad van de orde geldende procedure volgens de tuchtrechtspleging - zijn beslissing
uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande verzet of hoger beroep.

REDENEN WAAROM,

DE RAAD VAN DE ORDE VAN ADVOCATEN BIJ DE BALIE TE . . .

beslist om Mr. ~~X~~ van de lijst van stagiairs weg te laten en zulks overeenkomstig art 432 en 435 van het Ger W en art 12 van het Reglement betreffende de voor de Raad van de Orde geldende procedure volgens tuchtrechtspleging.

verklaart deze sententie uitvoerbaar bij voorraad.

Hebben deelgenomen aan de behandeling, de beraadslaging en de beslissing, volgende leden van de raad